

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0202/2010

14.6.2010

PRANEŠIMAS

dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos ir makroregionų vaidmens būsimoje sanglaudos politikoje (2009/2230(INI))

Regioninės plėtros komitetas

Pranešėjas: Wojciech Michał Olejniczak

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	12
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ.....	14
APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ	18
TRANSPORTO IR TURIZMO KOMITETO NUOMONĖ	22
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI.....	26

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos ir makroregionų vaidmens būsimoje sanglaudos politikoje (2009/2230(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos COM(2009)0248 kartu su preliminarių veiksmų planu,
  - atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos, priimtas 2009 m. spalio 26 d.,
  - atsižvelgdamas į Europos Parlamento 2008 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl dujotiekio, planuojamo tiesti iš Rusijos į Vokietiją per Baltijos jūrą, poveikio aplinkai¹,
  - atsižvelgdamas į savo 2006 m. lapkričio 16 d. rezoliuciją dėl Baltijos jūros regiono strategijos formuojant Šiaurės dimensiją²,
  - atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos (ECO/261) ir į nuomonę „Makroregioninis bendradarbiavimas. Baltijos jūros regiono strategijos taikymas kitiems Europos makroregionams“ (ECO/251),
  - atsižvelgdamas į Regionų komiteto 2009 m. balandžio 21–22 d. nuomonę „Vietinės ir regioninės valdžios institucijų vaidmuo naujojoje Baltijos jūros regiono strategijoje“,
  - atsižvelgdamas į Regionų komiteto savo iniciatyva pateiktą nuomonę „Regionų komiteto baltoji knyga dėl daugiapakopio valdymo“, (CdR 89/2009 fin),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto bei Transporto ir turizmo komiteto nuomones (A7-0202/2010),
- A. kadangi nuo 2004 m., kai į Europos Sąjungą įstojo naujų valstybių narių, Baltijos jūra tapo ES vidaus jūra, kuri ne tik jungia šalis, bet ir kelia tam tikrus uždavinius, ir kadangi Baltijos jūros regiono valstybės priklauso viena nuo kitos ir kartu susiduria su tomis pačiomis problemomis,
- B. kadangi Baltijos jūros regiono strategija – bandomoji strategija siekiant ateityje parengti

---

¹ OL C 294E, 2009 12 3, p.3.

² Priimti tekstai, P6_TA(2006)0494

makroregionines strategijas, o sėkmingas šios Strategijos įgyvendinimas gali būti pavyzdžiu, kaip galima įgyvendinti būsimas strategijas,

- C. kadangi idėja steigti funkcinis regionus, skirtus bendriems tikslams siekti ir vystymosi sunkumams įveikti, gali padėti didinti Europos Sąjungos regioninės politikos veiksmingumą,
- D. kadangi siekiant padidinti regioninės politikos veiksmingumą, ypač po jos 2013 m. reformos, reikėtų remti ir plėtoti integruoto požiūrio idėją, kartu kuriant makroregionų strategijas, kurios yra visos Europos Sąjungos strategijos ir kurių įgyvendinimas vis dėlto neturi lemti sanglaudos politikos pakartotinės nacionalizacijos,
- E. kadangi Baltijos jūra išlieka labiausiai užteršta Europos Sąjungos jūra ir kadangi dėl Baltijos jūroje ir teritorijose aplink ją (įskaitant ne ES šalis) vykdomų plataus masto energetikos infrastruktūros projektų ši padėtis turėtų nepablogėti,
  - 1. palankiai vertina tai, kad Europos Komisija patvirtino Baltijos jūros regiono strategiją, kurią Parlamentas ragino parengti nuo 2006 m., ir Taryba jai pritarė;
  - 2. ypač palankiai vertina tai, kad ši strategija parengta po išsamių konsultacijų su suinteresuotais subjektais valstybėse narėse, įskaitant ne vien tik nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijas, bet ir akademinės ir verslo aplinkos atstovus ir nevyriausybinės organizacijas, nes konsultacijų procesas ir partnerių įtraukimas nuo pat strategijos rengimo darbo pradžios yra svarbus, jos sėkmę užtikrinantis veiksnys; šiuo požiūriu palankiai vertina pilietinės visuomenės forumo įsteigimą šiame regione, pvz., aukščiausio lygio susitikimas dėl veiksmų Baltijos jūros regione, ir ragina teikti panašias iniciatyvas, skirtas būsimiems makroregionams, kurios suburia kartu viešojo ir privačiojo sektorių veikėjus ir suteikia jiems galimybę dalyvauti rengiant makroregiono strategijas;
  - 3. šiomis aplinkybėmis rekomenduoja numatyti platesnio masto ir tikslingesnes komunikacijos ir konsultacijų priemones, įskaitant vietos žiniasklaidos priemones (vietos televizija, radijas, spausdinti ir internetiniai laikraščiai), ir šitaip padidinti vietos bendruomenių dalyvavimą; ragina Komisiją įsteigti specialų interneto portalą, skirtą Baltijos jūros regiono strategijai, kuris būtų keitimosi patirtimi apie įgyvendinamus ir būsimus projektus, kurių imasi centrinės ir vietos vyriausybės, NVO ir kiti subjektai, veikiantys Baltijos jūros regione, forumas;
  - 4. palankiai vertina strategiją „ES 2020“, kuri atitinka Baltijos jūros regiono strategijoje nustatytus tikslus, ir atkreipia dėmesį į tai, kad strategija „ES 2020“ gali būti veiksmingas Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimo ir stiprinimo pagrindas;
  - 5. mano, kad strategijoje nustatyti nauji bendradarbiavimo pagrindai, paremti integruoto požiūrio principu, suteikia galimybę racionaliau ir efektyviau panaudoti Baltijos jūros regiono aplinkos apsaugai ir regiono plėtrai numatytus finansinius išteklius, skiriamus iš ES ir nacionalinių fondų, taip pat skiriamus įvairių finansų institucijų;
  - 6. atkreipia dėmesį į Baltijos jūros regione esančią disproporciją ekonomikos vystymosi ir naujovių diegimo aspektu ir į būtinybę didinti visų sričių, įskaitant labai išvystytas, potencialą nes jos gali padėti padaryti pažangą nepalankiausioje padėtyje esantiems regionams; pažymi, kad reikia skatinti naujas sritis, kuriose esama vystymosi ir naujovių

diegimo galimybių, ir nepraleisti galimybės pasinaudoti papildoma Baltijos jūros regiono strategijos ir kitų būsimų makroregioninių strategijų teikiama nauda tam, kad būtų galima pasiekti kitą sinergijos lygį, kuris galėtų padėti sumažinti esamus skirtumus siekiant sukurti labai konkurencingą stabilią bendros gerovės erdvę, nes tai labai svarbu šiomis sąlygomis, kai senėja visuomenė ir atsiranda naujų globalizacijos formų;

7. pabrėžia, kad siekiant didinti Baltijos valstybės regiono, kaip ekonominės zonos, patrauklumą būtina greitai ir nuosekliai įgyvendinti esamus ES teisės aktus, skirtus vidaus rinkai stiprinti, pavyzdžiui, Paslaugų direktyvą;
8. ragina valstybes nares ir regionus naudotis struktūriniais fondais, numatytais panaudoti 2007–2013 m. laikotarpiu, siekiant užtikrinti kiek įmanoma didesnę paramą šios strategijos įgyvendinimui, ypač skatinti kurti naujas darbo vietas ir ekonomikos augimą labiausiai ekonomikos krizės paveiktuose srityse, ir kartu rekomenduoja – jeigu to reikia – numatyti dabartinio programavimo laikotarpio veiklos programų pakeitimus; pabrėžia, kad atsižvelgiant į tam tikrus regionų ypatumus būtų galima kur kas veiksmingiau panaudoti struktūrinių fondų lėšas ir regiono lygmeniu turėti papildomos naudos;
9. atkreipia dėmesį į didelį visuotinės finansų ir ekonomikos krizės poveikį visoms regiono šalims, ypač Baltijos valstybėms; ragina visas suinteresuotas šalis dėl krizės nesumažinti savo įsipareigojimo įgyvendinti ES Baltijos jūros regiono strategiją;
10. mano, jog norint sėkmingai įgyvendinti ambicingus šios strategijos ir kitų makroregionų strategijų tikslus, labai svarbūs visi veiksmai, susiję su sektorių politika, turinčia teritorinį aspektą, įskaitant bendrąją žemės ūkio politiką, žuvininkystės, transporto, pramonės, mokslinių tyrimų politiką ir nuoseklios infrastruktūros politiką, taip pat svarbus turimų lėšų, skirtų bendrai numatytiems tikslams tam tikroje srityje įgyvendinti, sujungimas; šiomis aplinkybėmis reikia persvarstyti politiką atsižvelgiant į šiuos naujus sunkumus, nustatyti atitinkamą sistemą ES lygmeniu ir apibrėžti, kaip ši sistema turėtų būti susijusi su šalių ir vietos lygmeniu veikiančiomis institucijomis;
11. mano, kad teritorinė šios strategijos dimensija prisidės prie to, kad taptų konkretesnė teritorinės sanglaudos, kuri pagal Lisabonos sutartį yra tokia pat svarbi kaip ir ekonominė ir socialinė sanglauda, idėja, ir; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją dalyvauti vykstančiame dialoge dėl ES makroregioninės politikos po 2013 m. vaidmens ir poveikio;
12. skatina rengiant būsimą bendrąjį struktūrinių fondų reglamentą, remiantis teritorinio bendradarbiavimo nuostatomis, numatyti specialias nuostatas, kurios būtų aiškios, pagal kurias būtų atsižvelgiama į skirtingą administravimo kultūrą ir nebūtų užkraunama papildomos administracinės naštos paramos gavėjams, siekiant sustiprinti valstybių ir regionų bendradarbiavimą ir skatina rengti kitas bendros veiklos strategijas, kurios gali padėti didinti regiono patrauklumą Europos ir tarptautiniu lygmeniu, o vėliau tapti tarpvalstybinio bendradarbiavimo Europoje pavyzdžiu;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad Baltijos jūros regiono strategiją reikėtų laikyti procesu, kuriame veiklos ir bendradarbiavimo principai nuolat kinta ir todėl būtina šią strategiją atnaujinti, ir į tai, kad svarbiausias tikslas – surasti optimalius mechanizmus, kuriuos ateityje būtų galima taikyti ir kitoms makroregioninėms strategijoms; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad labai svarbu rinkti, apibendrinti ir skatinti sėkmingas iniciatyvas ir skleisti jų rezultatus; pritaria Komisijos planui įsteigti pažangiosios patirties duomenų bazę tam, kad būtų galima panaudoti šią patirtį rengiant būsimas makroregionines strategijas;

14. mano, kad įgyvendinant makroregionines strategijas vykdomas teritorinis bendradarbiavimas gali labai padėti stiprinti integracijos procesą, nes padeda labiau įtraukti pilietinę visuomenę į sprendimų priėmimo ir konkrečių veiksmų įgyvendinimo procesą; šiomis aplinkybėmis mano, kad ypač rekomenduotina įgyvendinti makroregioninių strategijų socialinius, ekonominius, kultūrinius, švietimo ir turizmo elementus, taip pat mano, kad norint padidinti vietos pilietinės visuomenės dalyvavimą ir sutvirtinti subsidiarumo principą svarbu skatinti makroregionų strategijas ir šiuo tikslu įsteigti Europos teritorinio bendradarbiavimo grupes;
15. pabrėžia, kad svarbu toliau skatinti vystyti kultūrą, švietimą, mokslinius tyrimus ir naujovių diegimą, taip pat skatinti valstybes nares glaudžiau bendradarbiauti ypač pastarojoje paminėtoje srityje; pripažįsta, kad bendradarbiavimas švietimo srityse iš tiesų gali būti labai naudingas, tačiau jis turėtų likti valstybių narių kompetencija; rekomenduoja stiprinti strateginį požiūrį ir ilgalaikį planavimą, susijusį su makroregionais;
16. vadovaudamasis subsidiarumo principu ir išvelgdamas didžiules bendradarbiavimo vietas ir regioniniu lygmeniu teikiamas galimybes, pažymi, kad labai svarbu sukurti veiksmingą, daugiapakopę bendradarbiavimo sistemą skatinant sektorių partnerystę ir rengiant nuolatinis kompetentingų politikos formuotojų susitikimus, nes tai sustiprins atsakomybę, kurią dalijasi įvairūs partnerių subjektai, ir apsaugos valstybių narių ir regionų organizacinį suverenumą; šiuo požiūriu ragina gerinti, plėtoti ir stiprinti tarptautinio bendradarbiavimo priemones, numatytas vietas ir regioniniu lygmenimis;
17. pabrėžia tai, kad naujojoje „makroregioninėje“ bendradarbiavimo programoje plačiai taikomas vadinamasis iš apačios į viršų metodas, kurį plėtojant valstybėms narėms tenka lemiamas vaidmuo, ir kad pagal ją sukuriamas naujas valdymo lygmuo; pagal šį naują bendradarbiavimo modelį turi būti užtikrinama, kad natūralias atokių regionų kliūtis būtų galima laikyti vertybėmis ir galimybėmis, ir kad būtų skatinama šių regionų plėtra;
18. mano, kad makroregionai suderina galimybes optimaliai spręsti tam tikrame regione iškilusius sunkumus su galimybe veiksmingai ir efektyviai panaudoti kiekvienam regionui prieinamas tam tikras priemones ir išteklius;
19. ragina Europos Komisiją analizuoti pirmuosius rezultatus ir patirtį, įgytą įgyvendinant Baltijos jūros regiono strategiją, kurie padės planuojant reikiamus išteklius ir makroregioninių strategijų finansavimo metodus ir padės šios strategijos pavyzdį naudoti kaip kitų makroregioninių strategijų bandomąjį projektą siekiant įrodyti jų funkcionalumą; vis dėlto pabrėžia, kad makroregionų plėtra – iš esmės papildoma priemonė, kuria neturėtų būti siekiama pakeisti pavienėms vietos ir regionų programoms kaip finansavimo prioriteto skiriamo ES finansavimo;
20. pabrėžia, kad iki šiol Baltijos jūros regiono strategija įgyvendinama labai lėtai; mano, kad 2010 m. ES biudžeto asignavimai gali būti naudojami pagerinti įgyvendinimą; taigi apgailestauja dėl to, kad iki šiol šie asignavimai vis dar neišmokėti, ir primena Komisijai, kad svarbu, jog šios lėšos būtų kiek įmanoma greičiau paskirstytos tikslų, atitinkančių Baltijos jūros regiono strategijos tikslus, įgyvendinimui finansuoti;
21. atkreipia dėmesį į tai, kad, turėdama mintyje naudą makroregioninėms strategijoms, kurios galbūt bus rengiamos ateityje, Europos Komisija turi spręsti savo nuosavų išteklių klausimą tam, kad galėtų tikėtis strategijų, parengtų atsižvelgiant į atitinkamų regionų

- teritorinius ypatumus, užtikrinančių dalyvaujančioms valstybėms narėms naujas idėjas, susijusias su visai Europai svarbiais klausimais, ir remiančių jas rengiant strategiją; ragina Europos Komisiją imtis koordinatorės vaidmens ir prižiūrėti, kaip įgyvendinamos šios strategijos, persvarstyti naujus prioritetus ir numatyti išteklių specialiems poreikiams ir kompetencijos reikalavimams patenkinti, ir kartu vengti darbo dubliavimo;
22. atsižvelgdamas į poreikį atlikti tarpinę Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimo analizę, ragina Europos Komisiją detaliai parengti konkrečias projektų vertinimo priemones ir kriterijus, taikant rodiklius, užtikrinančius palyginamumą;
  23. ragina Europos Komisiją, valstybes nares ir savo narius atsakyti į klausimus, kokio pobūdžio turi būti makroregionų strategijos, kaip jas būtų galima vienodai taikyti (kaip atskiras programas ar įgyvendinant sanglaudos politiką), kas ir kaip turėtų jas įgyvendinti, ir kokie turėtų būti jų finansavimo šaltiniai, kad būtų išvengta nereikalingo Bendrijos skiriamo finansavimo didėjimo ir suskaidymo, visų pirma atsižvelgiant į strategiją „ES 2020“, ES biudžeto peržiūrą ir diskusijas dėl būsimos sanglaudos politikos;
  24. pabrėžia, kad papildoma Europos makroregionų nauda – didesnis tarpvalstybinis ir tarpregioninis bendradarbiavimas, ir todėl Europos teritorinio bendradarbiavimo programos, skirtos tarptautiniam, tarpvalstybiniam ir tarpregioniniam bendradarbiavimui, yra svarbus veiksnys įgyvendinant makroregionų tikslus; be to, siūlo Baltijos jūros regiono strategiją laikyti Europos Sąjungos strategija, paremta keliomis Europos Sąjungos politikos sritimis, kuri turėtų turėti apibrėžtą terminą ir tikslus; atsižvelgiant į horizontalų strategijos pobūdį, ji galėtų būti laikoma makroregionų strategija, o jos koordinavimas galėtų būti vykdomas įgyvendinant regionų politiką;
  25. mano, kad plataus masto, kaip antai makroregionų, strategijų vystymas turėtų padėti stiprinti Europos politikos bendresnio įgyvendinimo vaidmenį vietos ir regioniniu lygmenimis;

Išorės aspektas

26. ragina įgyvendinant Baltijos jūros regiono strategiją, taip pat būsimas makroregionines strategijas, gerinti Europos Sąjungos ryšius su valstybėmis, nepriklausančioms ES, ypač įgyvendinant plataus masto projektus, kurie gali turėti didelės įtakos aplinkai; be to, ragina ES ir nepriklausančias ES valstybes bendradarbiauti siekiant sustiprinti regiono saugumą ir remti kovą su tarpvalstybinio nusikalstamumu;
27. atkreipia dėmesį į tai, jog planuojant energetikos tinklus būtina siekti, kad šalys labiau bendradarbiautų, ypač Rusija ir Baltarusija su Baltijos valstybėmis, ir šiuo tikslu būtina daugiau naudotis ES ir Rusijos dialogu energetikos klausimais, kuris taip pat atvertų galimybę Rusiją įtraukti į Baltijos jūros regiono strategiją; tikisi, kad visi Baltijos jūros regiono veikėjai prisijungs prie tarptautinių susitarimų, pvz., Espoo konvencijos ir Helsinkio konvencijos, laikysis Helsinkio komisijos (angl. HELCOM) gairių ir šiuo pagrindu bendradarbiaus;
28. ragina Komisiją užtikrinti veiksmingą bendradarbiavimą su Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisija (angl. HELCOM) ir Baltijos jūros regiono valstybėmis narėmis ir koordinuoti veiksmus siekiant užtikrinti aiškų užduočių ir atsakomybės pasidalijimą, susijusį su 2007 m. HELCOM Baltijos jūros veiksmų plano ir minėtosios ES strategijos

bei veiksmų plano įgyvendinimu, ir šitaip užtikrinti, kad bendra regiono strategija būtų veiksminga;

29. ypač atkreipia dėmesį į Kaliningrado srities, kurią supa ES valstybės narės, statusą; pabrėžia poreikį skatinti socialinę ir ekonominę šio regiono, kaip vadinamųjų vartų ar bandomojo regiono glaudesniems ES ir Rusijos santykiams užtikrinti, vystymą, įtraukiant nevyriausybinės organizacijas, švietimo ir kultūros įstaigas bei vietas ir regiono valdžios institucijas;
30. mano, kad naujame partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime su Rusija reikėtų atsižvelgti į bendradarbiavimą Baltijos jūros regione; palankiai vertina Komisijos ir regiono valstybių narių pastangas bendradarbiauti su Rusija daugelyje sričių, kaip antai transporto linijos, turizmas, tarpvalstybinė grėsmė sveikatai, aplinkos apsauga ir prisitaikymas prie klimato kaitos, aplinka, muitinių ir sienų kontrolė, ir ypač energetikos klausimai; mano, kad šiuo požiūriu bendros ES ir Rusijos erdvės bus naudingos, ir ragina Rusiją tokiu pat mastu prisidėti prie šio bendradarbiavimo;
31. pabrėžia poreikį mažinti šio regiono priklausomybę nuo Rusijos energijos; palankiai vertina Europos Komisijos pareiškimą dėl poreikio labiau sujungti regiono valstybių narių elektros energijos tinklus ir labiau įvairinti energijos išteklius; atsižvelgiant į tai, ragina teikti didesnę paramą suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalams steigti;
32. mano, kad siekiant veiksmingai apsaugoti aplinką ir biologinę įvairovę reikėtų sudaryti susitarimus su ES nepriklausančiomis valstybėmis, kurių teritorijos sudaro dalį strategijos apimamų funkcinių sričių, tam, kad jos galėtų puoselėti tas pačias vertybes, naudotis tokiomis pat teisėmis ir atlikti tokias pat pareigas, kokios nurodytos atitinkamuose Europos Sąjungos teisės aktuose;
33. mano, kad Baltijos jūros regiono bendradarbiavimas turėtų būti laikomas prioritetu, be to, turėtų būti bendradarbiaujama pačiu aukščiausiu politiniu valstybių ir vyriausybių vadovų lygmeniu, nes tai labai svarbu siekiant užtikrinti, kad Baltijos jūros regiono šalys glaudžiau bendradarbiautų ir kad būtų įgyvendintos politinės ambicijos; norėtų, kad vyktų reguliarūs Baltijos jūros regiono šalių valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimai siekiant įgyvendinti užsibrėžtus tikslus;

Aplinkos ir energetikos aspektai

34. pabrėžia, kad reikia atlikti energetikos infrastruktūrų projektų (šiuo metu įgyvendinamų ir numatomų įgyvendinti ateityje) poveikio aplinkai vertinimą, ypač atsižvelgiant į tarptautines konvencijas; ragina Komisiją parengti atitinkamą reagavimo į technines avarijas ir bet kokias kitas galimas katastrofas planą ir taip pat numatyti, kaip ekonominiu aspektu elgtis tokių įvykių atvejais; pabrėžia, kad tokį pat požiūrį būtina taikyti bet kokio būsimo projekto atžvilgiu siekiant, kad nekiltų pavojus šalių, esančių aplink Baltijos jūrą ir dalyvaujančių kitose būsimoje makroregioninėse strategijose, saugumui, aplinkai ir jūrų transporto sąlygoms; mano, kad siekiant užtikrinti tvarų vystymąsi ir ekologišką augimą naudinga visuose makroregionuose pasiekti aukštą aplinkos apsaugos lygį ir tiek pat dėmesio skirti aplinkos apsaugos, kelionių ir kitiems aspektams;
35. pabrėžia, kad reikia įsteigti Baltijos jūros aplinkos stebėjimo centrą – ankstyvo įspėjimo

apie pavojų sistemą, skirtą kovoti su nelaimingais atsitikimais ir rimta tarpvalstybinių vandenių tarša – ir jungtines pajėgas, kurios tokiomis aplinkybėmis imtųsi veiksmų;

36. atkreipia dėmesį į strateginę Baltijos jūros regiono svarbą bendrų energetikos infrastruktūros, kuri padeda įvairinti energijos gamybą ir tiekimą, projektų, itin daug dėmesio skiriant atsinaujinančios energijos projektams, pavyzdžiui, vėjo jėgainėms (sausumoje ir jūroje), geoterminės energijos arba bioenerģijos jėgainėms, kuriose naudojama tame regione gaunama biomasė, rengti;
37. atkreipia dėmesį į veiksmingą Baltijos jūros valstybių tarybos ir Šiaurės Tarybos bendradarbiavimą energetikos ir klimato sektoriuose pagal Šiaurės dimensiją;
38. pabrėžia, kad atsižvelgiant į numatytą branduolinės energetikos plėtrą Baltijos jūros regione ES šalys turi laikytis griežčiausių saugos ir aplinkos apsaugos standartų, o Europos Komisija turi stebėti ir kontroliuoti, ar kaimyninėse šalyse, ypač tose, kuriose šalia išorinių ES sienų ketinama statyti branduolines elektrines, laikomasi tokio pat požiūrio ir tarptautinių konvencijų;
39. pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės, esančios Baltijos jūros regione, turi skubiai spręsti sudėtingas gamtos apsaugos problemas, kurios daro poveikį šiam regionui, ypač eutrofikacijos, pavojingų jūros dugne susikaupusių cheminių medžiagų poveikio ir grėsmės vandens biologinei įvairovei, visų pirma, nykstančių žuvų rūšių populiacijoms problemas; primena, kad Baltijos jūra yra vienas iš labiausiai užterštų jūrų plotų pasaulyje;
40. pabrėžia, kad reikia parengti visoms valstybėms narėms bendrą metodiką, kuria naudojantis būtų sudarytas taršos šaltinių sąrašas ir parengtas palaipsnio jų šalinimo planas;
41. džiaugiasi tuo, kad įtrauktas aplinkos tvarumas, kaip pagrindinis ES Baltijos jūros regiono strategijos ir jos veiksmų plano elementas;
42. mano, kad viena iš didžiausių kliūčių, dėl kurios sunku įgyvendinti Baltijos jūros regiono strategijos tikslus – tai, kad ši strategija nėra suderinta su kitomis ES politikos sritimis, kaip antai BŽŪP, dėl kurios didėja eutrofikacija, ir bendroji žuvininkystės politika (BŽP), kuri nėra tvari aplinkos apsaugos požiūriu; mano, kad BŽŪP ir BŽP reikia reformuoti taip, kad jas įgyvendinant būtų prisidedama prie siekio, kad Baltijos jūros regionas būtų tvarus aplinkos apsaugos požiūriu;

Transporto ir turizmo aspektai

43. pabrėžia, kad pirmiausia reikia sukurti veiksmingą ir ekologišką jūros, sausumos ir vidaus vandenių transporto ir komunikacijos tinklą (jūrų transporto tinkle numatant jūrų transportui svarbų vaidmenį pervežant krovinius), kuris suteiktų galimybę numatyti dabartinius ir būsimus sunkumus ir laiku į juos reaguoti, atsižvelgiant į atnaujintos dokumento „Natura 2000“ versijos nuostatas ir skiriant ypač daug dėmesio Baltijos jūros regiono ir kitų Europos regionų jungtims naudojantis Baltijos-Adrijos koridoriais ir Vidurio Europos transporto koridoriais;
44. mano, kad geresnės jungtys, apimančios visų rūšių transportą, labai prisideda siekiant vystyti stipresnę, labiau į sanglaudą sutelktą ekonomiką Baltijos jūros regione;

45. pabrėžia ypatingą Baltijos valstybių, kurios šiuo metu iš esmės yra izoliuotos nuo Europos transporto tinklo, padėtį ir mano, kad taikant šią strategiją turėtų būti, be kita ko, padedama spręsti tokius klausimus kaip tinkama infrastruktūra ir prieinamumas, taip pat įvairių nacionalinių transporto tinklų sąveikos stoka dėl skirtingų techninių sistemų ir administracinių kliūčių, siekiant Baltijos jūros regione sukurti visapusišką daugiarūšio transporto sistemą;
46. pabrėžia, kad Baltijos jūros regioną svarbu labiau įtraukti nustatant TEN-T prioritetines ašis, ypač turint mintyje jūrų greitkelius (TEN-T 21), geležinkelio ašies iš Berlyno iki Baltijos pajūrio pratęsimą (TEN-T 1), geležinkelio ašies iš Berlyno iki Baltijos pajūrio ir Rostoko-Danijos jūrų kelių jungties gerinimą, ir daryti spartesnę pažangą atnaujinant ir naudojant geležinkelio liniją „Baltica“ (TEN-T 27); taip pat pabrėžia, kad reikia užbaigti Baltijos jūros regiono sujungimą su kitais Europos regionais naudojantis Baltijos-Adrijos koridoriumi;
47. pabrėžia, kad svarbu Baltijos jūros regiono transporto pajėgumus plėsti rytų kryptimi, visų pirma siekiant skatinti transporto, ypač geležinkelių, sąveikumą, ir pagreitinti krovinių tranzitą per Europos Sąjungos sienas;
48. mano, kad ypatinga pirmenybė turėtų būti teikiama uostų ir vidaus regionų jungtims, įskaitant vidaus vandenų kelius, siekiant užtikrinti, kad visos regiono dalys turėtų naudoti didėjant krovinių jūrų transporto mastui;
49. atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia užtikrinti veiksmingą tarpvalstybinį koordinavimą ir bendradarbiavimą geležinkelių, jūrų uostų, vidaus uostų, terminalų šalies gilumoje ir logistikos srityse siekiant sukurti tvaresnę daugiarūšio transporto sistemą;
50. pabrėžia trumpųjų nuotolių jūrų laivybos Baltijos jūroje svarbą ir jos indėlį kuriant veiksmingą ir ekologišką transporto tinklą; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia užtikrinti trumpųjų nuotolių jūrų laivybos jungčių konkurencingumą siekiant užtikrinti veiksmingą naudojimąsi jūra; mano, kad dėl šios priežasties Komisija turi kiek įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip iki 2010 m. pabaigos, pateikti Europos Parlamentui MARPOL konvencijos patikslinto VI priedo, pagal kurį sieros kiekis jūriniame mazute nuo 2015 m. apribojamas iki 0,1 proc., poveikio Šiaurės jūros ir Baltijos jūros teritorijose, kuriose tikrinamas išmetamas sieros kiekis, vertinimą;
51. teigiamai vertina tai, kad į Komisijos veiksmų planą įtrauktas tikslas siekti, kad Baltijos jūra taptų pavyzdiniu tausiosios laivybos regionu ir jūrų saugos ir saugumo pasaulyje lydere; mano, kad šie tikslai labai svarbūs siekiant išlaikyti ir didinti regiono turizmo potencialą;
52. pripažįsta, kad remiant šį tikslą reikia parengti specialias priemones, įskaitant tinkamą naudojimąsi locmanų arba akivaizdžiai patyrusių jūrininkų paslaugomis sudėtingiausiuose sąsiauriuose ir uostuose ir patikimų finansavimo sistemų nustatymą siekiant vykdyti mokslinius tyrimus ir vystyti tausiają laivybą;
53. pripažįsta, kad Baltijos jūros regiono geografinė padėtis išskirtinė ir kad ji suteikia galimybę aktyviau plėtoti ryšius su ES ir kaimyninėmis išorės šalimis, taip pat pabrėžia turizmo svarbą regionų ekonomikai ir plėtros galimybę; džiaugiasi dėl to, kad 2-ojo Baltijos jūros turizmo forumo metu priimta deklaracija, kurioje minimi bendri skatinamieji veiksmai, pastangos ieškoti naujų tarptautinių rinkų ir plėtoti infrastruktūrą;

54. pabrėžia, kad Hanzos miestų Baltijos regione patrauklumas suteikia unikalią tvaraus turizmo galimybę; taigi pritaria tam, kad būtų skatinamas tarpvalstybinis dviračių turizmas ir kartu būtų sudaromos ir aplinkai, ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms palankios sąlygos;
55. mano, kad vandens sporto, sveikatingumo ir mineralinių vandenų kurortų turizmas, kultūros paveldas ir kraštovaizdžiai – tai sritys, teikiančios daug galimybių vystyti turizmą šiame regione; todėl pabrėžia poreikį apsaugoti natūralias pakrančių teritorijas, kraštovaizdį ir kultūros paveldą, nes tai ištekliai, kurie ateityje gali užtikrinti tvarią Baltijos jūros regiono ekonomiką;
56. mano, kad ne mažiau svarbu gerinti transporto jungtis ir šalinti pagrindinius trūkumus, ir atkreipia dėmesį į tai, kad sienos kirtimo sunkumai ties ES rytinės sienos su Rusijos Federacija kontrolės punktais, kur susidaro ilgos sunkvežimių eilės ir todėl kyla grėsmė aplinkai, socialinei darnai, eismo ir vairuotojų saugumui, galėtų būti išspręsti pritaikius šią strategiją tam, kad būtų užtikrintas sklandus prekių srautas Baltijos jūros regione;
- - ◦
57. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, nacionaliniams parlamentams ir Rusijos Federacijos, Baltarusijos bei Norvegijos vyriausybėms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Globalizacijos, spartėjančių klimato ir demografinių pokyčių bei stiprėjančios ekonominės konkurencijos laikmečiu kur kas dažniau atsiranda sunkumų ir iššūkių, kuriems neegzistuoja administracinės ar politinės ribos.

Taip iškyla būtinybė parengti specifinius atsakus į tuos iššūkius ir pritaikyti jiems esamas politikos ir finansines priemones.

Tad būtent šiame kontekste atsirado makroregionų, funkcinių sričių, sutelkusių bendriems tikslams siekti ar plėtros sunkumams įveikti, turinčių tam tikrus bendrus bruožus ir geografines sąlygas, koncepcija.

Baltijos jūros regiono strategija yra pirmasis ir iki šiol vienintelis bandymas sukurti kompleksinę bendrąją plėtros strategiją tokios rūšies makroregionui.

Europos Komisijos komunikate³ sakoma: „Baltijos jūros regionas yra labai įvairialypės ekonomikos, gamtos ir kultūros, tačiau jo narės naudojasi daugeliu bendrų išteklių ir yra priklausomos viena nuo kitos“. Ta tarpusavio priklausomybė ir būtinybė stengtis įveikti tokius sunkumus pagrindžia tai, kad įgyvendinant Baltijos jūros regiono strategiją turi būti imamasi bendrų veiksmų.

Strategija buvo patvirtinta po plačių konsultacijų su suinteresuotais subjektais valstybėse narėse, tarp jų ne tik su viešosios valdžios institucijomis, bet ir su akademinės bei verslo aplinkos atstovais ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Sėkme reikia laikyti jau patį konsultacijų ir partnerių įtraukimo nuo pat pradžių į darbą su Strategija procesą. Tų darbų rezultatas yra tai, kad buvo pasiūlytas naujas Europos Sąjungos bendradarbiavimo būdas. Aštuonių ES valstybių narių regionai, taip pat valstybių, nepriklausančių Europos Sąjungai, regionai, kuriuose gyvena apie 100 mln. žmonių, gali planuoti, nustatyti prioritetus ir įdiegti veiksmus, skirtus bendriems jų tikslams. Pagrindinis tikslas turi būti užtikrinti reikiamą aplinkos apsaugą ir tvarią ekonominę bei visuomenės plėtrą.

Strategija pagrįsta keturiais ramsčiais, kurių tikslas – efektyviau panaudoti Bendrijos programas ir valstybių politikos kryptis, ir tai yra:

- ekologiškai tvarios aplinkos užtikrinimas,
- regiono klestėjimo didinimas,
- jo prieinamumo ir patrauklumo skatinimas
- regiono saugos ir saugumo užtikrinimas.

Be to, Strategija suskirstyta į 15 prioritetinių sričių, taip pat išvardyta daugiau kaip 70 pagrindinių projektų.

Pradinis Strategijos taškas buvo projektai ir iniciatyvos, jau plėtojami regione – tiek pagal Europos Sąjungos iniciatyvas, tiek valstybėms narėms tiesiogiai bendradarbiaujant Baltijos jūros regione, tačiau tai buvo įrašyta į naujus bendradarbiavimo pagrindus ir pagrįsta integruoto požiūrio į įgyvendinamą politiką principais.

---

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos (COM(2009) 248 galutinis, 2009 6 10)

Taip apibrėžtos Strategijos sėkmės sąlyga neabejotinai yra veiksmų, kurių imamasi atsižvelgiant į visas politikos kryptis, turinčias teritorinį poveikį, koordinavimas, nes tikrai sujungus veiksmus ir prieinamas priemones, skirtas bendrai nustatytiems tikslams toje teritorijoje, galima bus pasiekti optimalių rezultatų. Kova su iššūkiais, tokiais kaip klimato kaita, bus veiksminga tada, kai atsižvelgsime ir į kitas politikos kryptis, nedarančias jai tiesioginės įtakos (pavyzdžiui, į žuvininkystės ar bendrąją žemės ūkio politiką).

Strategijoje numatyta stiprinti ir bendradarbiavimą su gretimomis valstybėmis, nepriklausančiomis Europos Sąjungai, kurių teritorija įeina į to regiono apibrėžtas funkcines sritis arba daro jam tiesioginę įtaką. Pavyzdžiui, rūpinantis Baltijos jūros vandens švarumu negalima pamiršti to, kad kai kurių valstybių upės įteka į šią jūrą, nors tos valstybės ir neturi tiesioginės prieigos prie Baltijos jūros.

Pagrindinis iššūkis įgyvendinant Baltijos jūros regiono strategiją yra sukurti gerai veikiančią bendradarbiavimo, veiksmingą koordinavimo struktūrą ir valdymo sistemą.

Tačiau Europos Komisija turi būti strateginis jos vykdymo kompleksinės priežiūros centras. Vis dėlto nuogaustaujama, kad Europos Komisija šiuo metu neturi pakankamų finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad galėtų veiksmingai prižiūrėti Strategijos įgyvendinimą.

Tad atsakomybę už patį Strategijos įgyvendinimą turi prisiimti valstybės narės, ir neatrodo, kad reikėtų kurti naujas organizacines ir administracines struktūras ir jos galėtų prisidėti prie efektyvesnio Strategijos įdiegimo.

Tokiam požiūriui, žinoma, reikia papildomų organizacinių pastangų ir plataus institucijų, organizacijų ir vietos partnerių bendradarbiavimo įgyvendinant atskiras politikos kryptis Bendrijos, valstybės, regiono ir vietos lygmeniu pagal daugiapakopio valdymo, kurį ypač rekomendavo Regionų komitetas⁴, principą.

Pagal šį principą būtent regionų valdžios institucijos, nevyriausybinės organizacijos ir asociacijos, geriausiai žinančios savo padėtį ir galimybes, turės įgyvendinti projektus vadovaudamosi Strategija, ir nuo jų veiksmų priklausys Strategijos sėkmė.

Be to, kad integruoto požiūrio idėja nebūtų tikrai tuščias šūkis, o Strategija netaptų vien tik atskirų projektų rinkiniu, kad ji teiktų pridėtinę vertę, būtina pateikti konkrečius įvertinimo reikalavimus, pagrįstus rodiklių, pagal kuriuos būtų galima palyginti, rinkiniu. Svarbu, kad Strategijos įgyvendinimo ataskaitoje, kurią numatyta paskelbti 2011 m., būtų pateiktas tikrasis jos laimėjimų ir sunkumų vaizdas, tai leis Lenkijos atstovybei prie ES atlikti galimus pataisymus ir patobulinimus bei suteikti Strategijai naują postūmį ateityje.

Reikia apmąstyti galimybę ateityje pasinaudoti patirtimi, įgyta įgyvendinant Strategiją, ir visų pirma nustatyti, ar tai pageidaujama būsimos sanglaudos politikos kryptis ir ar būtent tokiu būdu turi būti plėtojamas bendradarbiavimas Europos Sąjungos viduje. Ar makroregionų, funkcinų regionų, kuriamų iš regionų, susitelkusių siekti bendrų tikslų arba įveikti plėtos problemas, turinčių tokius pačius bruožus ir geografines sąlygas, grupės įkūrimas yra veiksmingas būdas susidoroti su būsimos sanglaudos politikos iššūkiais?

---

⁴ Regionų komiteto nuomonė, pateikta savo iniciatyva „Regionų komiteto Baltoji knyga dėl daugiapakopio valdymo rengimo proceso“, CdR 89/2009 fin.

8.4.2010

UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Regioninės plėtros komitetui

dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos ir makroregionų vaidmens būsimoje sanglaudos politikoje
(2009/2230(INI))

Nuomonės referentas: Adam Bielan

PASIŪLYMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Regioninės plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. yra įsitikinęs, kad Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija ir susiję veiksmų planai, kuriuos pateikė Komisija, bus sėkmingesni, jeigu regione vyks konstruktyvus ir subalansuotas bendradarbiavimas su išorės partneriais, įskaitant Rusiją, Norvegiją, Baltarusiją, taip pat tarpvyriausybines ir nevyriausybines organizacijas;
2. pakartoja 2009 m. rugsėjo 28 d. Tarybos išvadas⁵, kuriomis patvirtinta ES Baltijos jūros regiono strategija ir nustatyta, kad tai yra ES vidaus strategija ir kad bendradarbiavimo išorės aspektai bus sprendžiami remiantis Šiaurės dimensijos strategija, kaip nurodyta ir Europos Parlamento 2006 m. lapkričio mėn. pirminėje rezoliucijoje; atsižvelgdamas į tai, pažymi glaudaus sektorių bendradarbiavimo su Norvegija, Baltarusija ir ypač Rusija – vienintele ES nepriklausančia šalimi, turinčia tiesioginę prieigą prie Baltijos jūros, svarbą, ypač infrastruktūros, jūrų transporto saugumo, vandens išteklių valdymo ir kokybės bei eutrofikacijos srityse, tačiau pabrėžia, kad dėl to nereikėtų steigti papildomų biurokratinių struktūrų; ypač atkreipia dėmesį į Kaliningrado srities, kurią supa ES valstybės narės, statusą; pabrėžia poreikį skatinti socialinę ir ekonominę šio regiono, kaip jungiamojo ar bandomojo regiono glaudesniems ES ir Rusijos santykiams užtikrinti, plėtrą, įtraukiant nevyriausybines organizacijas, švietimo ir kultūros įstaigas bei vietas ir regiono valdžios institucijas;
3. mano, kad naujame partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime su Rusija reikėtų atsižvelgti į bendradarbiavimą Baltijos jūros regione; palankiai vertina Komisijos ir

---

⁵ Dok. 13744/09.

regiono valstybių narių pastangas bendradarbiauti su Rusija daugelyje sričių, pvz., transporto, turizmo, tarptautinių grėsmių sveikatai, aplinkos apsaugos ir prisitaikymo prie klimato kaitos, aplinkos, muitinių ir sienų kontrolės, ir ypač energetikos klausimų; mano, kad bendros ES ir Rusijos erdvės bus naudingos šiuo atžvilgiu, ir ragina Rusiją lygiomis teisėmis prisidėti prie šio bendradarbiavimo; pabrėžia, kad Rusijos pažanga teisinės valstybės srityje labai padėtų stiprinti ES ir Rusijos santykius;

4. pabrėžia regiono svarbą Europos energetiniam saugumui ir ragina rengti ES projektus, kurių tikslas – gerinti valstybių narių energijos tiekimo ryšius šioje srityje;
5. pabrėžia poreikį mažinti regiono priklausomybę nuo Rusijos energijos; palankiai vertina Europos Komisijos pareiškimą dėl poreikio labiau sujungti regiono valstybių narių elektros energijos tinklus ir labiau įvairinti energijos išteklius; atsižvelgiant į tai, ragina didinti paramą suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalams kurti;
6. ragina įgyvendinant projektą „Nord Stream“ ypatingą dėmesį skirti aplinkos apsaugai; ragina Komisiją pateikti Europos Parlamentui, atsižvelgiant į pastarojo 2008 m. liepos 8 d. rezoliuciją⁶, ataskaitą dėl to, ar per Baltijos jūrą planuojamo tiesti dujotiekio nacionaliniai poveikio aplinkai vertinimai buvo atlikti visapusiškai laikantis tarptautinės aplinkos teisės nuostatų;
7. yra labai susirūpinęs dėl Baltarusijos ir Rusijos bendrų karinių manevrų, kuriais neva siekiama, be kita ko, ginti dujotiekį „Nord Stream“; griežtai prieštarauja projekto „Nord Stream“ naudojimui siekiant pateisinti sustiprintas Rusijos karines pajėgas Baltijos jūroje;
8. palankiai vertina tai, kad 2010 m. ES biudžete Baltijos jūros regiono strategijai skiriama 20 mln. eurų suma; pažymi, kad ši suma skiriama papildomai prie kitų fondų, pvz., struktūrinių fondų, ir kaip viena iš Europos kaimynystės ir partnerystės priemonių gali būti naudojama tik išorės veiksams, taigi, iš tikrųjų bendradarbiavimui su Rusija ir Baltarusija finansuoti; ragina Baltijos jūros regiono strategijai ateityje skirtas lėšas perkelti į ES biudžeto 1 skyrių, kad jomis galėtų naudotis ir Baltijos jūros regiono strategijos koordinatoriai bei pagrindiniai partneriai, ypač siekiant tvarumo tikslų, ir ragina neatmesti galimybės gauti papildomų finansinių išteklių, ypač per Europos investicijų banką ir Šiaurės investicijų banką;
9. atkreipia dėmesį į didelį visuotinės finansų ir ekonomikos krizės poveikį visoms regiono šalims, ypač Baltijos valstybėms; ragina visas suinteresuotąsias šalis dėl krizės nesumažinti savo įsipareigojimo įgyvendinti ES Baltijos jūros regiono strategiją;
10. vis dėlto apgailestauja, kad Komisija dar neišmokėjo Baltijos jūros regiono strategijai skirtų lėšų; todėl primena Komisijai, jog svarbu užtikrinti, kad šios lėšos būtų išmokamos ir naudojamos remiantis Europos Parlamento prašymais;
11. pabrėžia, kad dėl savo strateginės padėties regiono situacija yra kebli; pažymi, kad pagerėję santykiai su išorės partneriais Baltijos jūros regione bus naudingi visai ES;
12. yra įsitikinęs, kad bet kurios ES politikos, pvz., Baltijos jūros regiono strategijos, sėkmė

---

⁶ OL C 294 E, 2009 12 3, p. 3.

bus vertinama pagal praktinius rezultatus, kurie turi būti piliečiams matomi ir apčiuopiami, ir, turint omenyje sunkius aplinkos apsaugos, su infrastruktūra susijusius ir kitus uždavinius, kuriuos turi spręsti Baltijos jūros regionas, itin svarbus aktyvesnis organizuotos pilietinės visuomenės dalyvavimas;

13. šiuo atžvilgiu pakartoja, kad siekiant veiksmingesnių tarpvalstybinių projektų, Rusija turėtų skubiai į nacionalinius teisės aktus įtraukti gerąją tarptautinę skaidrumo ir viešosios atsakomybės patirtį bei ratifikuoti Espoo konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	8.4.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 42 -: 0 0: 10
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Gabriele Albertini, Elmar Brok, Mário David, Marietta Giannakou, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Krzysztof Lisek, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Laima Liucija Andrikienė, Elena Băsescu, Adam Bielan, Diogo Feio, Elisabeth Jeggle, Metin Kazak, Evgeni Kirilov, Norbert Neuser, Tomasz Piotr Poręba, Vittorio Prodi, Marietje Schaake, György Schöpflin, Traian Ungureanu
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Marije Cornelissen, Franziska Keller, Marek Henryk Migalski, Michail Tremopoulos

7.4.2010

APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Regioninės plėtros komitetui

dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos ir makroregionų vaidmens būsimoje sanglaudos politikoje
(2009/2230(INI))

Nuomonės referentė: Anna Rosbach

PASIŪLYMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Regioninės plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės, esančios Baltijos jūros regione, turi nedelsdamos spręsti sudėtingas gamtos apsaugos problemas, kurios daro poveikį šiam regionui, ypač eutrofikacijos, pavojingų cheminių medžiagų, susikaupusių jūros dugne ir keliančių grėsmę vandens biologinei įvairovei, visų pirma, nykstančių žuvų rūšių populiacijoms; primena, kad Baltijos jūra yra vienas iš labiausiai užterštų jūrų regionų pasaulyje;
2. pabrėžia, kad reikia nustatyti, kiek karinės paskirties toksiškų dujų per Antrąjį pasaulinį karą išmesta ir kurioje vietoje, ir parengti jų tvarkymo planus, taip pat įvertinti pavojų, kuris kyla dėl Baltijos jūros dugne vykdomų projektų;
3. pabrėžia, kad reikia parengti visoms valstybėms narėms bendrą metodiką, kuria naudojantis būtų galima sudaryti taršos šaltinių sąrašą ir parengti jų palaipsnio šalinimo planą;
4. džiaugiasi tuo, kad aplinkos tvarumas buvo įtrauktas, kaip pagrindinis ES Baltijos jūros regiono strategijos ir jos veiksmų plano elementas;
5. tačiau mano, kad neatsižvelgiant į tai, jog strategijoje sutelkiamas dėmesys į jūros aplinką, pagal veiksmų planą vykdant projektus taip pat reikėtų spręsti aplinkosaugos klausimus,

darančius poveikį šio regiono vidaus teritorijoms, ir atinkamai teikti jiems pirmenybę; taigi ragina saugoti ir remti šimtmetes pakrančių bendruomenes, kurios vykdo tradicinę jūrinę veiklą, ir saugoti pakrančių kraštovaizdį ir gamtinius išteklius, *inter alia*, rengiant tvaraus žemės naudojimo planus ir užkertant kelią pernelyg dideliam šių išteklių naudojimui turizmo tikslais;

6. primena, kad iš žemės ūkio į ekosistemą patenkančios maistinės medžiagos – viena iš pagrindinių Baltijos jūros eutrofikacijos priežasčių; taigi primygtinai reikalauja, kad Komisija ir valstybės narės į veiksmų planą įtrauktų priemonių, kurios būtų griežtesnės negu dabartiniai į bendrąją žemės ūkio politiką (BŽŪP) įtraukti reikalavimai, kad būtų ženkliai sumažintas į ekosistemą patenkančių maistinių medžiagų kiekis;
7. mano, kad viena iš didžiausių kliūčių, dėl kurios sunku įgyvendinti Baltijos jūros regiono strategijos tikslus – tai, kad ši strategija nederu su kitomis ES politikos sritimis, kaip antai, BŽŪP, dėl kurios didėja eutrofikacija, ir bendroji žuvininkystės politika (BŽP), kuri nėra tvari aplinkos apsaugos požiūriu; mano, kad reikia taip reformuoti BŽŪP ir BŽP, kad jas įgyvendinant būtų prisidedama prie tikslo, kad Baltijos jūros regionas būtų tvarus aplinkos apsaugos požiūriu, siekimo;
8. pabrėžia, kad dujotiekio „Nord Stream“ statyba šiuo metu yra vienas strategiškai svarbiausių regiono projektų ir turės didelį poveikį šio regiono aplinkai; taigi, apgailestauja, kad minėtoje strategijoje ir veiksmų plane konkrečiai neminima dujotiekio „Nord Stream“ statyba ir kitų panašių projektų įgyvendinimas ir jų poveikis aplinkai;
9. atkreipia dėmesį į tai, kad Baltijos jūros regiono šalys turi glaudžiai bendradarbiauti, kaip numatyta pagal Espo konvenciją, Helsinkio konvenciją ir Helsinkio komisijos (angl. HELCOM) gaires, kai vykdomi projektai, dėl kurių gali būti daromas esminis poveikis regiono aplinkos kokybei;
10. taigi ragina Komisiją ir valstybes nares nedelsiant imtis veiksmų, atsižvelgiant į Europos Parlamento poziciją, išdėstytą jo 2008 m. liepos 8 d. rezoliucijoje dėl dujotiekio, planuojamo tiesti iš Rusijos į Vokietiją per Baltijos jūrą, poveikio aplinkai⁷ siekiant užtikrinti, kad pagal veiksmų planą vykdant projektus būtų įvertintas neigiamas dujotiekio poveikis aplinkai ir bandoma jį sušvelninti; taip pat laikosi nuomonės, kad dujotiekio „Nord Stream“ savininkai turi užtikrinti finansavimą priemonėms, kurios būtinos siekiant užtikrinti, kad tiesiant dujotiekį nebūtų kenkiama Baltijos jūros aplinkai; taip pat ragina ateityje vengti projektų, kurie nėra būtini, nes vietoj jų galima įgyvendinti lygiaverčius sausumos projektus;
11. laikosi nuomonės, kad kiek įmanoma greičiau visoje ES būtų uždraustas ploviklių fosfatų naudojimas; pabrėžia, kad jeigu būtų imamasi tokių priemonių, būtų labai naudinga aplinkos apsaugos požiūriu Baltijos jūrai ir kitiems regionams;
12. pabrėžia, kad reikia visapusiškai atsižvelgti į aplinkosaugos problemas ir jas įtraukti į visus projektus ir strategijas, kuriuos taikys ir rengs ateityje kiti ES makroregionai, pavyzdžiui, Dunojaus, Alpių ar Viduržemio jūros;

---

⁷ OL C 294E, 2009 12 3, p. 3.

13. ragina Komisiją užtikrinti veiksmingą bendradarbiavimą su Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisija (angl. HELCOM) ir Baltijos jūros regiono valstybėmis narėmis ir koordinuoti veiksmus siekiant užtikrinti aiškų užduočių ir atsakomybės pasidalijimą, susijusį su 2007 m. HELCOM Baltijos jūros veiksmų plano ir minėtosios ES strategijos ir veiksmų plano įgyvendinimu, taigi užtikrinti, kad bendra regiono strategija būtų veiksminga.
14. mano, kad Baltijos jūros regiono bendradarbiavimas turi būti laikomas prioritetine sritimi, be to, turi būti bendradarbiaujama pačiu aukščiausiu, t. y., valstybių ir vyriausybių vadovų, politiniu lygmeniu, nes tai labai svarbu siekiant užtikrinti, kad Baltijos jūros regiono šalys glaudžiau bendradarbiautų ir kad būtų įgyvendintos politinės ambicijos; norėtų, kad vyktų reguliarūs Baltijos jūros regiono šalių valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimai siekiant įgyvendinti užsibrėžtus tikslus;
15. pritaria tam, kad į ES biudžetą būtų įtraukta nauja Baltijos jūros regiono strategijai skirta biudžeto eilutė; taip pat palankiai vertina tai, kad šiai strategijai 2010 m. biudžete numatyta 20 milijonų eurų; tačiau ragina numatyti ilgesnio laikotarpio šios strategijos finansavimą ES biudžeto lėšomis, skirtomis priemonėms, kurios nėra finansuojamos struktūrinių fondų lėšomis, finansuoti;
16. pabrėžia, kad iki šiol Baltijos jūros regiono strategija įgyvendinama labai lėtai; laikosi nuomonės, kad 2010 m. ES biudžeto asignavimai, skirti šiai strategijai, galėtų būti naudojami šios strategijos įgyvendinimo spartinimui; todėl apgailestauja, kad šie asignavimai iki šiol dar neišmokėti, ir primena Komisijai, kad svarbu, jog šios lėšos būtų kiek įmanoma greičiau paskirstytos, kad būtų galima pasiekti tikslus, kurie sutampa su Baltijos jūros regiono strategijos uždaviniais.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	7.4.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 54 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnoch, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Julie Girling, Françoise Grosse�te, Cristina Guti�rrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan J�rgensen, Christa Klaf, Jo Leinen, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Radvilė Mork�naitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzk�y, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Fr�d�rique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Glenis Willmott, Sabine Wils
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Bill Newton Dunn, Justas Vincas Paleckis, Alojz Peterle, Bart Staes, Michail Tremopoulos, Thomas Ulmer, Marita Ulvskog

24.3.2010

TRANSPORTO IR TURIZMO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Regioninės plėtros komitetui

dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos ir makroregionų vaidmens būsimoje sanglaudos politikoje
(2009/2230(INI))

Nuomonės referentas: Werner Kuhn

PASIŪLYMAI

Transporto ir turizmo komitetas ragina atsakingą Regioninės plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. mano, kad išplėtos jungtys, apimančios visų rūšių transportą, yra labai svarbus indėlis siekiant vystyti stipresnę, labiau į sanglaudą sutelktą ekonomiką Baltijos jūros regione;
2. mano, kad labai pageidautina įtraukti visas pakrančių valstybes į veiklą, susijusią su efektyviaus, sąveikiojo visos Europos transporto sektoriaus plėtra, kurioje būtų naudojama ir gerinama visa turima infrastruktūra, ypač geležinkelių, jūrų ir vidaus vandens transporto, kaip darnių transporto priemonių;
3. pabrėžia išskirtinę Baltijos valstybių, kurios šiandien yra iš esmės izoliuotos nuo Europos transporto tinklo, padėtį ir laikosi nuomonės, kad taikant šią strategiją turėtų būti, be kita ko, padedama spręsti tokius klausimus kaip tinkamos infrastruktūros ir prieinamumo, taip pat įvairių nacionalinių transporto tinklų sąveikos stoka dėl skirtingų techninių sistemų ir administracinių kliūčių, siekiant Baltijos jūros regione sukurti visapusišką daugiarūšio transporto sistemą;
4. pabrėžia, kad svarbu labiau įtraukti Baltijos jūros regioną nustatant TEN-T prioritetines ašis, ypač turint mintyje jūrų greitkelius (TEN-T 21), geležinkelio ašis iš Berlyno iki Baltijos pajūrio pratęsimą (TEN-T 1), geležinkelio ašis iš Berlyno iki Baltijos pajūrio ir Rostoko-Danijos jūrų kelių jungties tobulinimą bei spartesnę pažangą atnaujinant ir naudojant geležinkelio liniją „Baltica“ (TEN-T 27); taip pat pabrėžia būtinybę užbaigti Baltijos jūros regiono sujungimą su kitais Europos regionais pasinaudojant Baltijos-Adrijos koridoriumi;

5. pabrėžia transeuropinės transporto sistemos vystymo poreikį Baltijos jūros regione, siekiant sudaryti sąlygas regiono prieinamumui ir patrauklumui bei sujungiant Baltijos jūros regioną su Europos transporto tinklu; mano, kad Komisija ir toliau turėtų atlikti nuolatinę prioritetinių projektų vykdymo priežiūrą bei skirti reikiamą finansavimą greitesniam jų įgyvendinimui;
6. pabrėžia, kad vienas iš bendrų Europos uostų politikos tikslų yra užtikrinti, kad Europos uostai būtų konkurencingesni, nes jie dažnai konkuruoja su ES nepriklausančiais uostais nesąžiningomis sąlygomis, taip pat jiems taikomos diskriminuojamosios priemonės, patvirtintos atitinkamose ES kaimyninių šalių regioninėse rinkose, ir šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į Baltijos jūros uostų padėtį;
7. pabrėžia, kad svarbu plėsti į Rytus orientuotus Baltijos jūros regiono transporto pajėgumus, ypač siekiant skatinti sąveiką transporto, visų pirma geležinkelių sektoriuje ir pagreitinti krovinių tranzitą per Europos Sąjungos sienas;
8. mano, kad ypatinga pirmenybė turėtų būti teikiama uostų ir vidaus regionų jungtims, įskaitant vidaus vandenų kelius, siekiant užtikrinti, kad visos regiono dalys turėtų naudoti didėjant krovinių jūrų transporto mastui;
9. atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad reikia užtikrinti veiksmingą tarpvalstybinį koordinavimą ir bendradarbiavimą geležinkelių, jūrų uostų, vidaus uostų, terminalų šalies gilumoje ir logistikos srityse siekiant sukurti tvaresnę daugiarūšio transporto sistemą;
10. pabrėžia artimojo susisiekimą jūra laivybos Baltijos jūroje svarbą ir jos indėlį kuriant veiksmingą ir ekologišką transporto tinklą; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia užtikrinti artimojo susisiekimą jūra laivybos jungčių konkurencingumą siekiant užtikrinti veiksmingą jūrų naudojimą; mano, kad dėl šios priežasties Komisija turi nedelsdama, bet ne vėliau kaip iki 2010 m. pabaigos pateikti Europos Parlamentui MARPOL konvencijos patikslinto VI priedo, pagal kurį sieros kiekis jūriniame mazute nuo 2015 m. apribojamas iki 0,1 proc., poveikio Šiaurės jūros ir Baltijos jūros teritorijose, kur tikrinamas išmetamas sieros kiekis, vertinimą;
11. pabrėžia, kad ir šiame regione laivyba turėtų būti ekologiškesnė ir turėtų būti taikomi griežtesni standartai atsižvelgiant į laivų išmetamą teršalų kiekį vietos ir pasaulio mastu, taip pat turėtų būti tobulinami laivų varikliai ir jų kuro kokybė;
12. teigiamai vertina tai, kad į Komisijos veiksmų planą buvo įtrauktas tikslas siekti, kad Baltijos jūra taptų pavyzdiniu tausiosios laivybos regionu ir jūrų saugos ir saugumo pasaulyje lydere; mano, kad šie tikslai yra labai svarbūs siekiant išlaikyti ir plėtoti regiono turizmo potencialą;
13. pripažįsta, kad siekiant šio tikslo reikia specialių priemonių, įskaitant tinkamą naudojimąsi locmanų arba akivaizdžiai patyrusių jūrininkų paslaugomis sudėtingiausiuose sąsiauriuose ir uostuose ir patikimų finansavimo sistemų nustatymą siekiant vykdyti mokslinius tyrimus ir plėtoti tausiąją laivybą;

14. pripažįsta Baltijos jūros regiono geografinę padėtį išskirtine, kuri suteikia galimybes aktyviau plėtoti ryšius su ES ir kaimyninėmis išorės šalimis, bei pabrėžia turizmo svarbą regionų ekonomikai ir plėtros galimybes; teigiamai vertina 2-ojo Baltijos jūros turizmo forumo metu priimtą deklaraciją, kurioje minimi bendri skatinamieji veiksmai, pastangos ieškoti naujų tarptautinių rinkų ir plėtoti infrastruktūrą;
15. pabrėžia, kad Hanzos miestų patrauklumas Baltijos regione sudaro unikalią tvaraus turizmo galimybę; taigi remia tai, kad būtų skatinamas tarpvalstybinis dviračių turizmas bei būtų sudaromos visais požiūriais teigiamos sąlygos – ir aplinkai, ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms;
16. mano, kad vandens sporto, sveikatingumo ir mineralinių vandenų kurortų turizmas, kultūros paveldas ir kraštovaizdžiai – tai sritys, susijusios su daugybe galimybių plėtoti turizmą šiame regione; todėl pabrėžia poreikį apsaugoti natūralias pakrančių teritorijas, kraštovaizdį ir kultūros paveldą, nes tai ištekliai, kurie ateityje užtikrintų tvarią Baltijos jūros regiono ekonominę veiklą;
17. mano, kad tobulinti transporto jungtis ir šalinti trūkumus yra nemažiau svarbu, ir atkreipia dėmesį į tai, kad sienos kirtimo sunkumai ties ES rytinės sienos su Rusijos Federacija kontrolės punktais, kur susidaro ilgos sunkvežimių eilės ir dėl to kyla grėsmė aplinkai, socialinei darnai, eismo ir vairuotojų saugumui, galėtų būti išspręsti pritaikius šią strategiją, norint užtikrinti sklandų prekių srautą per Baltijos jūros regioną.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	23.3.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 36 -: 1 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Magdalena Alvarez, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Michael Cramer, Christine De Veyrac, Saïd El Khadraoui, Ismail Ertug, Carlo Fidanza, Knut Fleckenstein, Jacqueline Foster, Mathieu Grosch, Georgios Koumoutsakos, Werner Kuhn, Marian-Jean Marinescu, Gesine Meissner, Hella Ranner, Vilja Savisaar, Olga Sehnalová, Brian Simpson, Dirk Sterckx, Silvia-Adriana Ţicău, Georgios Toussas, Giommara Uggias, Thomas Ulmer, Peter van Dalen, Dominique Vlasto, Artur Zasada, Roberts Zīle
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Zigmantas Balčytis, Philip Bradbourn, Isabelle Durant, Tanja Fajon, Ādám Kósa, Dominique Riquet, Laurence J.A.J. Stassen, Sabine Wils, Janusz Władysław Zemke

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	3.6.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 43 -: 1 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Sophie Auconie, Catherine Bearder, Jean-Paul Basset, Victor Boştinaru, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Francesco De Angelis, Rosa Estaràs Ferragut, Elie Hoarau, Danuta Maria Hübner, Ian Hudghton, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Jacek Olgierd Kurski, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Franz Obermayr, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Michail Tremopoulos, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Bairbre de Brún, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Peter Simon, László Surján, Sabine Verheyen